

LICHTSPOOR NIEUWSBRIEF

Beste bezorger,

Hierbij ontvangt u de nieuwsbrief, met leestips, informatie over de Lichtspoordag, en een bemoedigend woord.

De samenstelling van de redactie is sinds kort fors gewijzigd. Na vele jaren trouwe dienst hebben ds. Jan Gijsbertsen (Apeldoorn), ds. Jacob Westland (Putten) en ds. Henk de Graaff (Nieuwerbrug) plaats gemaakt voor nieuwe redactieleden. Deze zijn ds. Wim Markus (Bergschenhoek), ds. Leo Smelt (Voorthuizen) en ds. Paul Zeedijk (Veenendaal). Op de najaarsbijeenkomst (D.V. zaterdag 4 november) zullen we in de kring van de

aanwezigen afscheid nemen van de eerste drie en kennis maken met de laatste drie genoemden. Wij zijn dankbaar voor alles wat Jan, Jacob en Henk hebben betekend voor Lichtspoor en zijn blij dat we drie betrokken en ervaren nieuwe redactieleden hebben gevonden.

Een grote verandering is dat ook Koos van Noppen afscheid heeft genomen van Lichtspoor. Hij was onze vindingrijke eindredacteur, die er steeds weer voor zorgde dat er een bruikbaar en leesbaar nummer verscheen. In zijn vacature is voorzien door de benoeming van Anneke Verhoeven, een ervaren redacteur. Ook met haar kunt u in november nader kennismaken. Wij zijn er blij mee.

Nico de Waal, al enige tijd lid van de redactie, is de nieuwe voorzitter.

In deze nieuwe samenstelling zullen wij ons inzetten voor een goed leesbaar en bruikbaar Lichtspoor!

Wij hebben de Heer gezien!

Johannes 20:24-31

Na de uittocht, na het Pesachmaal, na Pasen. Daar zijn we dan weer.

Na Pasen en nog steeds midden in een verwarde samenleving.

Jezus is opgestaan en heeft de dood overwonnen.

En wij leven verder in onderling isolement, persoonlijke zorgen en teleurstellingen.

Gaat dit ooit over en wanneer dan en hoe dan?

Er wordt een stevig beroep gedaan op ons geduld en vertrouwen.

In dit kader lezen we deze geschiedenis.

Bij een eerdere verschijning van Jezus was Thomas, één van de discipelen, er niet bij. Toen Jezus verscheen, konden zijn collega's het niet vatten. En hij nog steeds niet. Zo'n ongelofelijk verhaal van zijn medebroeders, dat ging hem te ver. Graag eerst de feiten, dat is zo'n beetje zijn houding. Heel voorwaardelijk denken en leven.

Opvallend is dat Jezus Thomas in zijn verlangens tegemoetkomt. Hij verschijnt ook aan hem en levert hem ongevraagd de bewijzen die Thomas vroeg. En Thomas reageert direct. Met volledige erkenning, met overgave, bij Thomas zijn alle voorbehouden verdwenen.

Corrigeert Jezus hem nu als Hij tegen Thomas zegt dat hij gelooft omdat hij het bewijs heeft gezien en dat het beter is om te geloven zonder de bewijzen? Je moet hier scherp lezen. Ik lees het zo dat Jezus dit niet tegen Thomas zegt, maar dat Jezus via Thomas dit tegen ons zegt. De boodschap van de Opgestane richt zich op ons. Kunnen wij geloven in God door te vertrouwen op wat Hij de discipelen heeft

laten ervaren in Zijn verschijning? Kunnen wij in de lange duur van de onrustige samenleving met een onbekende, open kant, met blijvende onzekerheden voor ons, ons vertrouwen op God blijven stellen? De openbaring is toereikend. De heilsfeiten zijn eens en eenmalig geschied. Daarop richt het geloof zich en daarvan leeft het.

Dat lijkt mij de boodschap vanuit deze geschiedenis. God is geduldig. Schrijf deze drie woorden op een vel papier en leg het in uw bijbel. En wij weten dat in geloof de omgang met de Opgestane even werkelijk kan zijn alsof het gisteren gebeurd is.

Nico de Waal

Lichtspoor-toerustingsochtend 'Beginnen over het einde', zaterdag 4 november

De redactie van 'Lichtspoor' organiseert zaterdag 4 november in Ede een toerustingsochtend voor vrijwilligers in het ouderenpastoraat. Ds. W. Markus, emeritus-predikant uit Bergschenhoek en sinds kort lid van de redactie, zal een lezing houden over het thema 'Beginnen over het einde'.

Deelnemers kunnen vervolgens kiezen uit enkele workshops

- Do's en don'ts bij het ouderenbezoekwerk
- Bijbellezen en bidden bij het bezoek
- De leefwereld van onze kleinkinderen

De bijeenkomst duurt van 10.00 – 12.30 uur en vindt plaats in kerkgebouw 'De Ark', in Ede. Na afloop is er gelegenheid om na te praten tijdens de maaltijd; neem zelf een lunchpakket mee. De bijeenkomst is gratis toegankelijk; er is een collecte ter bestrijding van de onkosten.

Aanmelden is verplicht, via info@izb.nl.

Begrip voor autisme

In en kerkdienst met meer dan honderd aanwezigen is er aanzienlijke kans dat een van hen te maken heeft met een AutismeSpectrumStoornis. Het mooie van het boekje dat de psychologe Hanneke Schaap en de theoloog Gert van den Brink erover schreven is dat ze ruim aandacht geven aan de pastorale omgang met deze broeders en zusters binnen de christelijke gemeente.

De hersenen van iemand met autisme verwerken informatie en prikkels op een andere manier dan doorgaans gebeurt. De manier van het waarnemen van dingen, het denken en gevoelsleven, het gedrag en communicatie met mensen, maar ook de relatie met de HERE God en de geloofsbeleving worden diepgaand beïnvloed door deze ontwikkelingsstoornis. Het boek begint met drie ervaringsverhalen waarin naar voren komt hoe ingewikkeld het geloof voor hen soms kan zijn en op welke moeilijkheden zij stuiten in de omgang met andere mensen binnen de gemeente. Uit de verhalen blijkt dat een prediking die vooral aandacht heeft voor de gevoelskant van het geloofsleven, bij hen existentiële vragen kan oproepen als: 'Wanneer ik geloofservaring lastig vind, is mijn geloof dan wel echt?' Zulke vragen kunnen iemand onzeker maken.

Dit boek bemoedigt en ondersteunt hen doordat vanuit de Bijbel en de theologie van Luther duidelijk wordt gemaakt dat hun manier van geloven dan misschien wel anders is dan van doorsnee gemeenteleden, maar beslist niet minder echt is. Het lezen van dit boek zal dan ook bevrijdend en helpend kunnen zijn voor deze broeders en zusters.

Uitnodiging

Binnen de christelijke gemeente is tegenwoordig gelukkig aandacht voor gemeenteleden die worstelen met psychische problematiek. In de tijd dat ik opgeleid werd tot predikant was daar nauwelijks oog voor. Met de kennis van nú zou ik invoelender en begripvoller omgaan met hun kritische vragen ten aanzien van mijn prediking en hun gevoel van vervreemding ten opzichte van het gemeente-zijn. Binnen het ouderenpastoraat kunnen we – vooral aan de rand! – gemeenteleden ontmoeten die zich vanwege hun ASS een vreemde eend in de bijt hebben gevoeld binnen de gemeente. Er

is niet echt naar hen geluisterd en er was geen oog voor het feit dat hun leven vanwege hun stoornis ingewikkeld en zwaar was. Met als gevolg dat zij weggegroeid zijn van de gemeente, maar nog wel bezocht worden vanuit het ouderenpastoraat. Vandaar de uitnodiging om vanuit een aanvaardende grondhouding voorzichtig nog eens te proberen het (geloofs)gesprek met hem of haar aan te gaan. Voorwaarde is wel dat je een zekere kennis hebt van autisme en dat je enig zicht hebt op doorwerking daarvan op het leven, de omgang met God en op het gebrek aan geloofservaring. Daarbij kunnen de praktische handreikingen die de schrijvers doen zeker behulpzaam zijn. Vandaar de titel: 'Een must voor ouderenbezoekers.'

Vertrouwensrelatie

Het eerste doel van deze ontmoeting is het kweken van een vertrouwensrelatie, waarbinnen het levensverhaal met die lastige kanten eraan verteld kan worden. Binnen zo'n relatie kan de ander zich – voor het eerst wellicht! – echt gezien voelen en erin bevestigd worden dat het leven met autisme inderdaad zwaar en ingewikkeld is. Dat kan ruimte scheppen om samen te zoeken naar een (hernieuwd) vertrouwen in God en een begaanbaar pad richting de christelijke gemeente. Ook daarvoor worden handreikingen gedaan. Ik weet uit ervaring dat dit gesprekken zijn met ongemakkelijke kanten, maar ze liggen wel in de lijn die de apostel Paulus in Galaten 6:2

schetst: 'Draag elkaars lasten ('lastigheden', Naardense Bijbel) en vervul zo de wet van Christus!'

Ds. H.G. de Graaff

N.a.v: Hanneke Schaap-Jonker en Gert van den Brink 'Anders voelen, anders geloven' Over autisme en geloofservaring', Utrecht, 128 blz. € 16,99.

Anders leren vasthouden

Pastoraat en Dementie – een praktische handleiding voor vrijwilligers en professionals in de kerk

In het boek worden kort verschillende soorten van dementie besproken. Dementie is immers geen ziekte op zich, maar een verzamelnaam voor aantastingen van de hersenen waardoor mensen zich anders gaan gedragen. Elke vorm heeft weer andere kenmerken. Er zijn ook raakvlakken tussen verschillende vormen. Vanwege de dementie is het vaak moeilijker de innerlijke geloofsbron die mensen meedragen te bereiken. In het boek wordt ingegaan op de vraag hoe er dan, ook op het terrein van gevoel en emoties, weer verbindingen gelegd kunnen worden.

In het pastoraat aan mensen die lijden aan dementie onderscheidt de schrijver in alle eenvoud de twee elementen van de ontmoeting van mens tot mens en de ontmoeting van God en mens. Voor beide worden aandachtspunten gegeven met het oog op contact en mogelijk gesprek. Ook de voorbereiding van het bezoek komt goed aan de orde.

Op bepaalde momenten is te merken dat de schrijver zelf als predikant-geestelijk verzorger in een verpleeghuis werkzaam is. Daardoor krijg ik de indruk dat de groep mensen die lijden aan beginnende dementie wat onderbelicht is.

In de bijlagen in het boek worden handvaten aangereikt voor het naar de kerk gaan met dementerenden en de invulling van deze diensten. Of dat wat de schrijver voorstaat echt te realiseren is, is mijns inziens de vraag. Dit neemt niet weg dat ze de kerkelijke gemeenschap

Eigen website

Lichtspoor heeft nu een eigen website: www.lichtspoor.nu.

Via deze website is de toerusting voor ouderenbezoekers nog beter te vinden: verschijningsdata, artikelen en informatie over de Lichtspoordag. Ook zijn er inzage-exemplaren te downloaden. In de loop van de komende maanden wordt de site aangevuld. Het streven is de website eind 2023 compleet te hebben.

een mooie spiegel voorhoudt en daarmee een heel aantal zaken aanreikt om met elkaar in gesprek te gaan. Het is naar mijn idee ook waardevol dat er ruim aandacht besteed wordt aan bijzondere situaties en mantelzorgers. Met de woorden 'niet loslaten, maar anders leren vasthouden' beschrijft zij de rode draad die door heel het boek heen loopt: we hebben elkaar nodig.

De ervaring leert dat er regelmatig getwijfeld wordt aan het nut van het bezoeken van mensen die lijden aan dementie. Dit omdat mensen het bezoek dikwijls meteen weer vergeten zijn. Of er is schroom in het bezoeken omdat er ogenschijnlijk weinig contact mogelijk is. Met het schrijven van het boek had Roding de hoop iets van verlegenheid weg te nemen die er is rondom het thema dementie.

Dat is haar denk ik zeker gelukt met dit lezenswaardige boek.

Ds. Maaïke de Goei-Jansma

Pastoraat en Dementie – een praktische handleiding voor vrijwilligers en professionals in de kerk

Schrijver: Annemarie Roding-Schilt, Uitgever:

Kokboekencentrum – Utrecht – 2023

143 pagina's. Prijs € 14,99.

In goede handen

Tegen de dood is geen kruid gewassen. Zo luidt een eeuwenoud spreekwoord. Er bestaat een Boek dat iets anders zegt. Dat eeuwenoude Boek houdt ons voor dat er wel degelijk een middel is tegen de dood. Dat wil zeggen, dat middel leidt je dwars door de dood heen het Leven binnen. Over dat levenskruid gaat het boekje 'In goede handen' van dr. A.F. Troost, die ook veel heeft geschreven voor Lichtspoor.

Bij stukjes en beetjes, in verhalen en teksten, geeft hij zicht op het land dat ons beloofd is na de dood. Het is een land van louter licht. Het is een land waarin het leven goed is. Wie dit levenskruid ter harte neemt, sterft niet, maar leeft en is in goede handen.

Het boekje beschrijft toegankelijk en begrijpelijk over een moeilijk onderwerp. Een mooi cadeauboekje. De korte stukjes lenen zich er ook goed voor om voor te lezen.

Ds. H.G. de Graaff

'In goede handen' is een uitgave van Kokboekencentrum, 120 pag. € 7,99

Ouderdom

*Verlaat mij niet, Heer, in mijn ouderdom.
Als 'k niet meer kan zoals ik graag zou willen;
als benen weigeren en handen trillen,
zie dan, juist dán, vol liefde naar mij om.*

*Stuur mensen op mijn pad met groot geduld,
als mijn geheugen het soms af laat weten.
Als 'k dingen zoek of namen ben vergeten,
geef dat dan tóch Uw liefde mij vervult.*

*En wordt het lichaam zwak, de ogen slecht,
laat dan Uw Woord, Uw Naam mij vergezellen,
opdat ik ánderen nog kan vertellen
waar 't fundament, de grondsteen is gelegd.*

*En als ik heel dicht bij het einde kom,
vul mijn gebroken stem dan met gezangen
en laat mij diep, heel diep naar U verlangen.
Verlaat mij niet, Heer, in mijn ouderdom.*

Jelly Verwaal